

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Grozījumi Latvijas Bankas 2023. gada 18. decembra noteikumos Nr. 266 "Noteikumi par tieši piemērojamajos Eiropas Savienības tiesību aktos par prudenciālajām prasībām paredzēto izvēles iespēju piemērošanu"" anotācija

Nosaukums	Grozījumi Latvijas Bankas 2023. gada 18. decembra noteikumos Nr. 266 "Noteikumi par tieši piemērojamajos Eiropas Savienības tiesību aktos par prudenciālajām prasībām paredzēto izvēles iespēju piemērošanu"
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Latvijas Bankas iniciatīva
Mērķis un būtība	Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk – Regula Nr. 575/2013) 400. panta 2. punkts paredz kompetentajai iestādei tiesības pilnībā vai daļēji atbrīvot noteiktus riska darījumus no Regulas Nr. 575/2013 395. panta 1. punktā noteiktajiem lielo riska darījumu ierobežojumiem. Pamatojoties uz Kredītiestāžu likuma 50. panta pirmajā un otrajā daļā ietverto deleģējumu un izmantojot Regulas Nr. 575/2013 400. panta 2. punktā paredzētās izvēles iespējas, Latvijas Banka 2023. gada 18. decembrī izdeva noteikumus Nr. 266 "Noteikumi par tieši piemērojamajos Eiropas Savienības tiesību aktos par prudenciālajām prasībām paredzēto izvēles iespēju piemērošanu" (turpmāk – noteikumi Nr. 266). Minēto noteikumu 6. punkts nosaka riska darījumus, kuri ir atbrīvoti no Regulas Nr. 575/2013 395. panta 1. punktā noteiktajiem lielo riska darījumu ierobežojumiem, tostarp nosaka, ka riska darījumu ar konsolidācijas grupas sabiedrībām atbrīvošanai ir nepieciešama Latvijas Bankas atļauja (noteikumu Nr. 266 6.1. apakšpunkts), kā arī nosaka šādas atļaujas saņemšanas kārtību un kritērijus, pēc kuriem Latvijas Banka izvērtē atļaujas piešķiršanu (noteikumu Nr. 266 7. punkts). Konsolidācijas grupas sabiedrības, kuras reģistrētas Eiropas Savienības dalībvalstīs vai Eiropas Ekonomikas zonas valstīs (turpmāk – dalībvalstis), darbojas vienotā Eiropas Savienības tiesiskajā un uzraudzības ietvarā, kas nodrošina salīdzināmas prudenciālās prasības, uzraudzības praksi, tiesisko noteiktību un uzraudzības iestāžu sadarbību. Tādējādi individuālas Latvijas Bankas atļaujas saņemšanas prasības saglabāšana šādos gadījumos rada administratīvo slogu bez samērīga papildu prudenciālā ieguvuma, jo atbrīvojuma piemērošanas kritēriju izpildi kredītiestāde izvērtē pati un Latvijas Banka šo kritēriju izpildi var pārbaudīt uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesa ietvaros.

	Savukārt attiecībā uz konsolidācijas grupas sabiedrībām, kas reģistrētas ārvalstīs, saglabājama prasība saņemt Latvijas Bankas atļauju, tostarp gadījumos, kad attiecīgās valsts prudenciālās un uzraudzības prasības ir atzītas par līdzvērtīgām Eiropas Savienības prasībām, jo šāda līdzvērtība neizslēdz atšķirības regulējumā, uzraudzības praksē, informācijas pieejamībā un uzraudzības iestāžu sadarbībā salīdzinājumā ar Eiropas Savienībā piemērojamo regulējumu. Tādēļ šādos gadījumos ir nepieciešams individuāli izvērtēt atbrīvojuma piemērošanu, ņemot vērā attiecīgos riska darījumus, konsolidācijas grupas struktūru un ar tiem saistītos prudenciālos riskus. Ņemot vērā minēto, ir izstrādāti grozījumi noteikumos Nr. 266 (turpmāk – grozījumu projekts), kas paredz: 1) atteikties no atļaujas saņemšanas prasības gadījumos, kad riska darījumi ir ar konsolidācijas grupas sabiedrībām, kuras reģistrētas dalībvalstīs, paredzot, ka kredītiestāde var piemērot atbrīvojumu, ja ir nodrošināta noteikumu Nr. 266 7.2. apakšpunktā noteikto kritēriju izpilde; 2) saglabāt atļaujas saņemšanas prasību gadījumos, kad riska darījumi ir ar konsolidācijas grupas sabiedrībām, kuras reģistrētas ārvalstīs, jo attiecībā uz ārvalstīs reģistrētām konsolidācijas grupas sabiedrībām var pastāvēt atšķirības regulējumā, uzraudzības praksē, informācijas pieejamībā un uzraudzības iestāžu sadarbībā, tādēļ nepieciešams individuāls izvērtējums par atbrīvojuma piemērošanas pamatotību. Noteikumi Nr. 266 ir saistoši mazāk nozīmīgajām uzraudzītajām kredītiestādēm, savukārt nozīmīgajām uzraudzītajām kredītiestādēm ir piemērojama Eiropas Centrālās bankas 2016. gada 14. marta regula (ES) 2016/445 par Savienības tiesību aktos noteikto izvēles iespēju un rīcības brīvības īstenošanu. Minētā regula attiecībā uz riska darījumu ar konsolidācijas grupā iekļautām sabiedrībām atbrīvošanu no lielo riska darījumu ierobežojumu piemērošanas paredz pieeju, kas pēc būtības atbilst grozījumu projektā noteiktajam regulējumam. Tādējādi grozījumu projekts veicina vienotas pieejas piemērošanu attiecībā uz Latvijā reģistrētajām nozīmīgajām uzraudzītajām kredītiestādēm un mazāk nozīmīgajām uzraudzītajām kredītiestādēm.
Legitīmais mērķis	Grozījumu projekta legitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana, pilnveidojot lielo riska darījumu regulējuma piemērošanu attiecībā uz mazāk nozīmīgajām uzraudzītajām kredītiestādēm un nodrošinot samērīgu uzraudzības prasību piemērošanu. Nosakot finanšu tirgus dalībniekiem prudenciālās prasības un veicot to ievērošanas uzraudzību, Latvijas Banka nodrošina tai Latvijas Bankas likumā noteiktā pienākuma – veicināt

	ieguldītāju un noguldītāju interešu aizsardzību, kā arī finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti – izpildi.
Samērīgums	Grozījumu projekts neparedz jaunas prasības, kuru samērīgums būtu jāvērtē.
Spēkā stāšanās	Nākamajā dienā pēc publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Grozījumu projekts nerada ietekmi uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Grozījumu projekts paredz administratīvā sloga un ar Latvijas Bankas atļaujas saņemšanas procesu saistīto izmaksu samazināšanos mazāk nozīmīgajām uzraudzītajām kredītiestādēm, jo turpmāk nebūs nepieciešams saņemt Latvijas Bankas atļauju riska darījumu ar konsolidācijas grupā iekļautām sabiedrībām, kuras reģistrētas dalībvalstī, atbrīvošanai no lielo riska darījumu ierobežojumu piemērošanas. Vienlaikus grozījumi veicinās Latvijas Bankas uzraudzības procesu efektivitāti, nemazinot prudenciālās uzraudzības kvalitāti un finanšu sistēmas stabilitātes aizsardzības līmeni. Attiecībā uz riska darījumiem ar konsolidācijas grupā iekļautām sabiedrībām, kuras reģistrētas ārvalstīs, grozījumu projekts neparedz administratīvā sloga vai izmaksu pieaugumu, jo tiek saglabāta pašlaik spēkā esošā prasība saņemt Latvijas Bankas atļauju, kā arī netiek mainīta atļaujas piešķiršanas kārtība.
Saistītie dokumenti	Ar grozījumu projektu saistītie dokumenti: 1) Kredītiestāžu likums; 2) Regula Nr. 575/2013; 3) Eiropas Centrālās bankas 2016. gada 14. marta regula (ES) 2016/445 par Savienības tiesību aktos noteikto izvēles iespēju un rīcības brīvības īstenošanu; 4) noteikumi Nr. 266.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Grozījumu projekts nav jāsaskaņo ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Grozījumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus par grozījumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tiks informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija un kredītiestādes, kuras nav Latvijas Finanšu nozares asociācijas biedres. Pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma grozījumu projekts tiks iesniegts izskatīšanai Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē.

Saskaņošanas rezultāti	Saskaņošanas procesā un sabiedrības līdzdalības gaitā saņemto priekšlikumu un iebildumu apkopojums par grozījumu projektu tiks aktualizēts pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.
-------------------------------	---